

**19. YÜZYILDA KORE'DE BATILILAŞMA HAREKETİ VE
KADININ STATÜSÜ**
WESTENIZATION MOVEMENT IN KOREA AND STATUS
OF KOREAN WOMAN IN 19th CENTURY

Öğr. Gör. Hatice KÖROĞLU

Erciyes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kore Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Koryo Üniversitesi Modern Roman Bölümü

korogluesin@hotmail.com

Öz

Ülkelerin tarihine bakıldığında modernleşme ve batılılaşma süreçleri birbirine benzer ancak Kore bu noktada farklılık gösterir. Bu farklılığı çalışmanın içeriğinde dönem tarihini gözönüne alarak açıklamaya çalıştım. Ayrıca bir toplumun modernliğini kadınların sosyal statülerinden anlamak mümkündür. Dolayısıyla bu çalışmada batılılaşma dönemindeki kadınların durumlarına da kısaca yer verdim. Kore'nin batılılaşma çalışmaları 19. yüzyılda Coson Hanedanlığı (1392~1910) nın hüküm sürdüğü yıllara dayanmaktadır. Kore batılılaşma ve modernleşme doğrultusunda politik, ekonomik, toplumsal ve kültürel olarak bir takım değişimlere uğramıştır. Kore'ye Batı'nın yeni fikirlerininin iletimi Doğu Asya'da büyük politik gücü elinde bulunduran Japonya sayesinde Gabo (1894-1896) reformunun ilanı ile olmuştur. Batılılaşma dönemine Gehoagi (Aydınlanma Dönemi-1894~1910) adı verilir. Japon baskısıyla olsun ya da olmasın Kore Batı siyasetinin ve toplumunun bilincine erişmeye zorlandığı için Aydınlanma dönemi toplumda büyük bir değişim ve reforma sebep olmuştur. Bu dönem Kore kadınları için bir dönüm noktası idi. Konfüçyanizm inancı ve ataerkil yapısı nedeniyle Kore kadınlarının hakları kısıtlı idi. Misyonerlerinde etkisiyle Aydınlanma Dönemiyle birlikte eğitim başta olmak üzere birçok haklara sahip oldular. Kore kadınları, Edebiyat alanında kendilerini göstermeyi bilmişler ve kadınlar açısından dünyada olup bitenleri ve yeni fikirleri hemcinsleriyle paylaşmışlardır.

Anahtar Kelimeler : Kore Aydınlanma Dönemi, Batılılaşma, Gabo Reformu, Kadın Eğitimi, Kadın Yazarlar

Abstract

When looked at the history of the countries, their processes of being modernization and westernization are similar to each other, but Korea differs from them in this point. I have tried to explain this difference, by taking its age into consideration, in the content of study. Moreover, it is possible to understand the modernity of a society from women's social statues. Thus, in this study, I have briefly mentioned the statues of the women in the period of westernization. The studies of westernizing of Korea are based on the years in which Choson dynasty (1392-1910) has reigned in 19th century. Korea, as

parallel with being modern and westernized, has encountered some changes such as politic, economic, social and cultural. The transmission of the new ideas of West to Korea is formed with the Gabo Revolution (1894-1896) which owns to Japan, it a great effect political policy in East Asia. The period of westernization is called Gehoagi age (Enlightment period 1894-1910). Whether with the pressure of Japan or not, Enlightenment period has caused a great chance and reform in the society because of Korea has being force to reach to the knowledge of the West of policy and society. This period was a turning point for Korea's women. Due to the Confucianism belief and its patriarchal system, Korean women's rights were restricted. Also with the missionaries' affects, they, with Enlightenment period, have had many rights, especially having education right. In this period, the Korean women have achieved to show themselves in the field of literature also shared their new ideas regarding of world's current issues with their own sex.

Keyword: Enlightenment period of Korea, Westernization, Gabo Revolution, Women Education, Women Writers

1. GİRİŞ

Her milletin kendine özgü bir kültürü ve toplumsal yapısı vardır. İnançlar, gelenekler, din vb. öğeler her toplumda farklı kültürlerin oluşmasına yol açar. Ancak, sosyal olaylar edebiyat tarihi içinde de önemli bir yer tutar. Toplum bünyesinde değişiklik yaratan savaş, ihtilal, sömürü, reform gibi unsurlar tarihin, sosyolojinin, siyasetin olduğu kadar edebiyatın da içerisinde yer alır. Toplumların tarihi boyunca edebiyatın işlevi iki yönlü ele alınmıştır. Kimileri, edebiyatı kişisel duyguların, heyecanların ve yaşantının ifade aracı olarak görmüş, kimileri de, edebiyatı sosyal problemlerin çözümlenmesinde bir eğitim aracı olarak görmüştür. Kore edebiyat tarihinde toplumu yeniden oluşturmanın aracı görüldüğü dönemlerde edebiyata birazda farklı görevler yüklenilmiştir. Bu doğrultuda, 1894 yılından 1910 yılına kadar devam eden Kore'nin Aydınlanma Dönemi Edebiyatını politik edebiyatın tipik bir örneği olarak da görmek mümkündür.

Her ülkenin bir modernleşme süreci vardır. Ülkelerin tarihine bakıldığında modernleşme süreçleri birbirine benzer ancak Kore bu noktada farklılık gösterir. Kore'nin batılılaşma çabaları 19. yüzyıldan itibaren başlamıştır. Bu değişim değişik alanlarda ve değişik tarihlerde olmuştur. Kore'nin modernleşmesi ve batılılaşması dış güçlerin etkisiyle olmuştur. Bu konuya çalışma içerisinde açıklık getirilmiştir.

Toplumsal değişimler ve sosyal gelişmelerle ilgili olarak geniş bir veri tabanı sunan Kore'nin Aydınlanma döneminde dış güçlerin etkisiyle yaşananlar sosyal, politik, dini, kültürel vs. alanlarda değişikliğe sebep olmuştur. Kadın konusu da bunun içinde yer almaktadır. Kore kadını geleneksel yapısından sıyrılıp da topluma katılan yeni kadın imajına nasıl sahip olmuştur. Bunları kavrayabilmek için o dönemin sosyal yapısı ve Batı etkisinin girişi ya da alış yollarına bakmaya çalışıldı. Dolayısıyla bu çalışmada hem Korenin hem de kore kadınının değişimi ele alındı.

Kore edebiyatı ile ilgili ülkemizde pek çalışma olmadığı için böyle bir çalışma hazırlamaya ihtiyaç hissettim ve bu konuda ilgisi olanları bilgilendirmek ve

en önemlisi de benden sonra gelecekler için bir anahtar çalışma olmasını ümit etmekteyim. Çalışmada Kore'ye Batı etkisinin nasıl girdiğini, ülkede yapılan reformlarla birlikte toplumda nasıl bir değişiklik olduğunu, Reform sonrası kadınların durumu ve yeniliklerin kadın açısından edebiyata yansımaları konusuna kısaca değinilmiştir.

2. KORE'DE BATI ETKİSİ VE GABO REFORMU

Kore'nin batılılaşma hareketine giden yolları değerlendirebilmek için Kore'nin Batıyla ve komşuları ile olan durumlarını genel olarak gözden geçirmek uygun olacaktır.

Kore eski adıyla Coson (1392~1910) 17.yüzyılın başlarında Mançurya istilaları ile çöküntüye girmiş köylülerin üzerine yıkılan yüklü vergilerden gelir elde edemez duruma düşmüştür. Nihayetinde, Coson Hanedanlığında iç sorunlar çıkmaya başlamış ve yönetim zayıf duruma düşmüştür. 18.yy.'da ortaya çıkan Şirhak (실학- uygulamalı öğrenme) bilginleri çeşitli alanlarda akademik ilgilerinin yanısıra ulusal sorunların çözümü içinde çaba göstermişler ve dönemin hükümdarlarından Yongco (1724-1776)¹ ve Congco' (1776-1800)² dan destek görmüşlerdir. Şirhak bilginlerinden Ce Ga Bak ulusu güçlendirmenin yolu olarak Japonya ve Batı ülkesiyle ticari ilişkileri geliştirmeyi savunmaktaydı. Ancak, bu noktada hanedanlıkla ters düştüğü durumlarda olmuştur. 19.yy.'ın ilk yarısında ise Kore'de yaşanan kuraklık ve açlıkla birlikte köylü ayaklanmaları başlamış öte yandan Batının büyük güçlerinin çıkar çatışmaları Kore topraklarına kadar uzanmıştır. Bu dönemde batı ile temasların tam anlamıyla başladığını söylememiz mümkündür. Aslında batı ülkeleri kendilerine pazar alanı yaratabilmek ve sömürge altına alabilmek için Kore'ye kadar gelmişler ve aralarında kıyasıya mücadeleye girmişlerdir. Batı'nın Kore'ye zor kullanması sonuçsuz kaldığından barışçıl yollardan da ilişkilerini sürdürmeye çalışmışlardır. Hatta, Kore yabancıların ülkeye girmelerini önlemek için 1866'da Fransız birliğini, 1871'de Amerikan birliğini zorlu bir mücadele vererek geri çevirmiştir. Hristiyanlık da Kore'ye bu dönemde girmiş dini, politik, kültürel alanda etkiler yaratmaya başlamıştır. Ancak Devongun³ 1864-1973 yılları arasındaki hanedanlığında Kore'nin bağımsızlığını korumak için yürüttüğü "Batı'dan Uzak Durma" politikası bir dönem başarılı olduysa da takip eden yıllarda Batılı ülkeler Kore topraklarına girmeye başlamıştır."⁴

Yine bu dönemde İngiliz-Rus yarışının sonucu olarak İngilizler Coson'un Gomun adasını Korelilerden habersiz ele geçirdiler. Bir yandan da ekonomik alan-

¹ 1694~1776 yılları arasında yaşamış Coson Hanedanlığının 21.dönem kralıdır. Pak, Yonggyu. (1996). Hanguanıro İğnin Coson Vangoşilloğ, Dillyok, Seoul ,s.358.

² 1752~1800 yılları arasında yaşamış Coson Hanedanlığının 22.dönem kralıdır. A.g.e., s.379.

³ 1820~1898 yılları arasında yaşamış Coson Hanedanlığı kralıdır. Gabo reformu onun döneminde gerçekleşmiştir.

⁴ Balaman, Ali Rıza. (1998). Kore Tarihi ve Kültürü, Ege Üniversitesi Basımevi, s.104-106.

da Coson pazarı için Çin ve Japonya birbirleriyle yarışyordu. Haliyle bu durumda Kore, Çin, İngiltere, Amerika, Rusya ve Japonya arasında çekiştirilen ülke konumunda olmuştur. Yabancıların ülkeye girme çabaları sonucunda, Coson 1876'da Japonya ile 1882'de de Amerika ile diplomatik ve ticari ilişkiler kurmak için antlaşma imzalamıştır.⁵ Japonya ile yapılan antlaşma sonucunda Kore limanları Japonların eline geçti. Japonların ekonomik baskıları Kore köy ekonomisini yıprandırmakla kalmıyor dış alımı arttırıyordu. Ülkede yaşanan böyle iç ve dış sorunlar batı ülkelerince empoze edilen ve ilerleyen hristiyanlık, çökmüş köy ekonomisi, yüklü vergiler derken Konfüçyanist aydınlar ve Donghak⁶ dinine inananlar hükümete karşı olup silahlı eylemler yaptılar. Kore tarihinde bu ayaklanma Donghak Ayaklanması olarak geçmektedir. Donghak Ayaklanması aslında köylü sınıfın ve de dinsel nedenlerle istimara uğramış insanların ayaklanması durumunda iken aynı zamanda yabancı güçlere karşı bir ulusal ayaklanma özelliği de taşımaktadır. 1894 yılı aslında Coson için bunalımlı bir yıldır. Çin ve Japonya arasında savaş bu dönemlerde başlamış ve Japonlar Coson hükümetine Çin'le yaptıkları antlaşmaların iptali için baskı uygulamışlardır. Önceleri Çin'in denetlediği Seul hükümeti 1894'te Çin'in Japonlara yenilmesi ile Japonların denetimine geçmiştir. Tam bu sıralarda zor deneyimler geçiren Kore, Japonya'nın öncülüğünde Gabo reformunu hayata geçirmiştir. "Gabo (갑오) kelime anlamı olarak yeniden düzenlenmenin başladığı yıldaki döngüdür."⁷ Bu reform Hongcib Gim(1842~1896 yılları arasında yaşamış Coson Hanedanlığı dönemi bürokratlarındandır.)'in yönetiminde uygulanmaktaydı. Gim'in oluşturduğu kabinede birkaç Amerikalı ve Japona da hükümette görev verildi. Gabo reformu ile birlikte Konfüçyüs etkisiyle yıllarca süregelen geleneksel toplum yapısında bir çok düzenlemeler olmuştur. Köleliği kaldıran yasalar yürürlüğe konmuş, eskiden beri devam edegelen bürokratların sınavla seçimi olan Guago sistemi kaldırılmış, çocuk yaşta evlenmeler yasaklanmış, dul kadınların yeniden evlenmelerine olanak sağlanmış. Ayrıca ilk defa kadınlara resmi eğitim hakkı sağlanmıştır. 1895 yılında askeri alanda da yenilik yapılmıştır. Eski birliklerin yerine iki "başkent muhafız taburu" ve dört bölgesel "garnizon taburu" kurulmuştur. Burada dikkat etmemiz gereken bir husus vardır. Gabo reformu Kore halkının bilincinden, isteğinden ya da uyanışından kaynaklanan bir reform değil, aksine dış güçlerin iknası ile gerçekleşen bir reformdur. Kore halkının geneli bu reformun genel anlamda yanlış olduğunu ve yanlış geliştiğini düşünmektedir. Ancak toplumun çeşitli alanlarda çağdaşlaşmasından dolayı bu reformun anlamının büyüklüğü yadsınamaz.

⁵ A.g.e.,s.,115.

⁶ "insan tanrıdır" felsefesini benimseyen şamanizm budizm ve taozim karışımı bir inanç sistemidir.

⁷ Gang, Mangil. (1994). Goçyo sını Hanguk Ginde Sa, Çangbi, S.232.

3. SON DÖNEM COSON (1392~1910)TOPLUMUNDA KADININ DURUMU

Gabo reformunun ilanı ile başlayan bu yeni döneme “Aydınlanma (개화기-Gehoagi) Dönemi” denir. 1876-1910 yılları arasında sürmüştür. “Gehoagi terimi Japon bilim adamlarının bir buluşu olmakla birlikte tartışmalı da bir terimdir. Çünkü bu “aydınlanma”nın 1876 yılında Japonya ile *Gangva* anlaşmasının zorunlu olarak imzalanması ve 1910 yılında Kore’nin Japonya tarafından ilhaka uğramasının gerçekleştiği bu yıllara rastlaması aslında bir rastlantı değildir. Koreli bilim adamları bu tanımlama için şimdi daha nötr bir terim olan “Conhvan-gi” ya da “Geçiş Dönemi” demeyi tercih ediyorlar.⁸ Japon baskısı ile olsun veya olmasın Kore, Batı siyasetinin ve toplumunun bilincine erişmeye zorlandığı için Aydınlanma Dönemi, toplumda çok büyük bir değişim ve reforma sebep oldu.

Kore’ye Gabo reformuyla birlikte gelen bu yenilikler özellikle kadınlar açısından bir dönüm noktası oldu. Gabo reformu öncesinde Kore kadınlarının toplum içindeki hareketleri, Konfüçyanizm inancı ve ataerkil toplum yapısı nedeniyle kısıtlı idi. Kadınların topluma katılımları sözkonusu değildi. Kadınlar tamamen evin içinde yaşamak zorunda bırakılmışlardır. Kadının aile içindeki konumu ise kocasından sonra gelmekteydi. Kocalarından izin almadan dışarı çıkamazlardı ve ev işlerine, çocuklarına ve kocalarına bakmakla yükümlüydüler. Bu dönemde dul bir kadının evlenmesi yasaklanmıştır. Dul kadın evlendiği takdirde toplum onu dışlamakla kalmaz erkek çocukları varsa devlet memuru olarak çalışmaları da engellenirdi. Bu sebeple Kore’de kadınlar samcong (삼정-üçlü takip) sistemine yani evlilikten önce babanın, evlendikten sonra kocanın, kocanın ölümünden sonra da erkek evladına bağlı olarak yaşamaktaydı.⁹ Ayrıca eğitimden de mahrumdular. Dolayısıyla, Gabo Reformuyla birlikte kadınlara sunulan imkanlar eskiyle kıyaslanamazdı. Fakat bu dönemde aynı zamanda Batı Hıristiyanlığının artan etkisi ve Donghak diye bilinen iç kaynaklı birleştirici hareketin de etkisi görülür. Aydınlanma Dönemi geçici bir süre için de olsa eşit eğitim, cariyeliğin kaldırılması ve kadınların ekonomik özgürlüğünü ısrarla talep eden Kore kadın hareketinin çok çok başlangıcına tanıklık ediyordu. Aydınlanma Dönemi kadınların üstünlüğünde Konfüçyüs fikirlerine ilk meydan okuyuştu. Bu meydan okumanın ön planında elbette 19. yüzyılda Avrupa ve Amerikada gelişen yeni fikir ve medeniyetlerin Kore’ye Batılı ülkeler vasıtasıyla girmesi, aynı zamanda Roma katolik mezhebi ve Donghak (동학-Doğu Öğretisi) Hareketi bulunmaktaydı..

⁸ Lee, Younghee. (2002). Ideology- culture and han, jimoondang publishing company, s.105, Seoul.

⁹ A.g.e., s.103.

“Katolik mezhebi Kore’ye 18. yüzyılda Çin üzerinden geldi. 19. yüzyıl ortasında kiliseye gitmeye başlayan 15.000’in hayli üzerinde Koreli vardı. Kore toplumunda bu başarılı işleyişin zamanlaması iyiydi. Çünkü merkez hükümet büyük ekonomik mücadeleler ve hizipler arası çatışmalardan dengesini yitirmişti. Katolik öğretiler pek çok kişiye hitap etti. Çünkü Konfüçyüsçülüğün dayattığı resmi sınıf hiyerarşisine karşılık Katolik mezhebi Tanrı önünde eşitliği vurguluyordu. Böylesi bir öğreti özellikle kadınlara çok çekici gelmişti. Dışlamacı politikanın bir parçası olarak Devon-silahı altında gerçekleştirilen ve 8000 Koreli Hıristiyan’ın öldürüldüğü 1866 yılı soykırımına rağmen Hıristiyanlığın popülaritesi 19. yüzyılın sonlarında daha da arttı¹⁰.

Donghak hareketinin kurucusu Ceu Çö (1824-1864) idi. Çö’nün öğretileri özellikle alt sınıflara ve kadınlara hitap ediyordu çünkü bu öğretiler temelde “İnsanlar Tanrıdır” (인내천-*innaecheon*) inanışına dayanıyordu. Bu inanç, Hıristiyan öğretisinin tanrı katında tüm insanlar eşittir ilkesiyle benzerlik göstermektedir. “Donhua Yi’ye göre, Ceu Çö “insanlar” derken kadınlar, çocuklar ve hatta köleler dahil tüm insanları kastetmişti. Coson Döneminde kesin bir biçimde zümrelere ayrılmış bir toplumda gelişmeye başlayan böyle bir felsefe devrim niteliğindedir. Donghak müritlerinin sayısı, özellikle de köylüler arasında hızla artmaya başlamıştı. Donghak’ın *Innaecheon* felsefesine ilaveten, Coson hükümetine karşı bir takım şikayetleri de vardı. Buna resmi kurumların yozlaşması, fakirin zengin tarafından sömürülmesi ve yabancıların özellikle Japon tüccarların Kore’ye akınlarının lanetlenmesi de dahildi. Bu nedenledir ki, o sırada Coson hanedanlığının gerçek kurtuluşunun tehlikeye girdiği 1894 Donghak başkaldırısının itici gücünün felsefi veya ideolojik olmaktan çok siyasi ve ekonomik olduğu da tartışmaya açık bir noktadır. Ancak yangban (elit) sınıf sistemini devirme ve daha eşitlikçi bir sistem kurma hareketinin köklerini daha önce bahsedilen Donghak felsefesinden aldığı ve kendi özünden kaynaklanan Budizm, Taoizm, Konfüçyanizm, Şamanizm ve hatta Hıristiyanlığın karışımından aldığı unutulmamalıdır.”¹¹

Hem Donghak hem de Sohak (서학-Batı Öğretisi yada Hıristiyan Öğretisinin) eşitlik inancı her iki dini de muhafazakar Konfüçyüsçü bilim adamlarının gözünde kafir konumuna soktu. Bu yüzdendir ki, Donghak müritlerinin bir yandan Kore’deki yabancı etkisini şiddetle ve sonuna kadar reddederken bir yandan da Hıristiyan inancının belli unsurlarını kucaklamaları ve kendi inançlarına katmaları ironidir. Donghak felsefesi gerçek anlamda büyümeyi kırsal kesimde gerçekleştirdi ama Hıristiyanlık en çok şehirlerde yayıldı. Nihayetinde, Kore’de 1880’lerden başlayarak yeni yüzyılın başlarına kadar olan dönemde Donghak’tan çok daha yaygın biçimde varolan Hıristiyanlık idi. Reformcu akademisyenler ve bürokratlar, yalnızca Hıristiyanlığı hoş görmek için değil ona katılmak için Batı çizgisinde hızlı ve

¹⁰ A.g.e., s.105.

¹¹ A.g.e., s.106.

tam bir modernleşmenin sadece Batı teknolojisinin değil Batı kurumlarının da ülkeye getirilmesini gerekli kıldığına inanıyorlardı.

İkinci bölümde de bahsedildiği üzere 1882’de Amerika, İngiltere ve Almanya ile, 1884’de İtalya ve Rusya ile, 1886’da Fransa ile anlaşmalar imzaladıktan sonra Hıristiyan misyonerler Koreli kadınların hayatlarında çok önemli değişikliklerin işaretini vererek, Kore’ye öncekinden çok daha büyük sayılarda geldiler. Sayısız misyoner okullarının kurulması kadınlara ilişkin Ortodoks tarzına meydan okuyan bu devrimin ilk gerçek adımı oldu. Hıristiyanlığın kadınlara başka bir biçimde asla sahip olamayacakları fırsatlar sağladığı mesajına cevap, kadınların evden çıkıp okuma-yazmayı öğrenmesi, dış dünyayı deneyimlemesi ve toplumla iletişime geçmesi şeklinde oldu. Reformcu akademisyenler de Konfüçyüsçü değerleri yeniden gözden geçirmeye başladılar. Örneğin, Yonghyo Bak Kore’de kadının statüsü meselesini kralın huzuruna getirdi. “1888 yılında *Bak* kadınlar hakkındaki hukukun ve törenin modernleştirilmesi gerektiğini vurgulayan uzun bir dilekçe yazdı. Bu dilekçe çeşitli konularda reformların gerektiğine odaklanıyordu ve bu reformların içinde kadınlara kötü muamele, cariyelik, dulların yeniden evlendirilmesi ve kadınlara eşit eğitim hakkı tanınmasının gerekliliği gibi konular vardı. Ne yazık ki, *Bak*’ın bu tavsiyelerinin bir kısmı daha sonra 1894-95 Gabo reformlarında yansıtılmış olsa da büyük ölçüde göz ardı edildi.”¹²

Yeonghyo Bak bu çabaları nedeniyle, Japonya’ya sürüldü ancak onun davası Jaepil Seo tarafından ilk Kore gazetesi olan Dongnip Şinmun (Bağımsız Gazete)¹³ aracılığı ile sürdürüldü. İlk baskının önsözünde Seo, Koreli kadınların dünyanın en acınası varlıkları olduğundan yakındı. Seo, kadınların onlardan eksik hiçbir şeyleri olmadığı halde erkeklerin onlara çok kötü davrandıklarını çünkü erkeklerin kendilerinin barbar, cahil olduklarını ve tamamen fiziksel güçlerine güvendiklerini belirtti.

Jaepil Seo kadınların eğitildiklerinde erkeklerle aynı haklara sahip olduklarının farkına varacaklarına inanıyordu. Bu fark ediş onlara güç verecekti ve erkeklerin de onlara muamele ederken yeni ve daha iyi bir yol bulmaları gerektiğini öğretecekti. Gazetede bir başka yazısında Seo, şöyle yazmıştı:

*“Bir Koreli kadın ulusal yazıda beceri kazandığında ve dünyayı ve akademisyenliği çeşitli açılardan öğrendiğinde, fikren geliştiğinde, davranışlarında sağduyulu olduğunda, böyle bir kadın ister fakir, ister zengin, ister asil ister sıradan olsun, onun her şey dışında sadece Çinceyi iyi bilen bir bürokrattan daha soyulu olduğunu idrak etmek gerekir.”*¹⁴

Seo’nun kadın eğitiminin altını çizdiği bu tür yazılarından bugünkü bildiğimiz feminizm hareketini başlatmak istediği sonucuna varılmamalıdır. Bir reform-

¹² A.g.e. s.107.

¹³ 1896 yılında yayım hayatına başlayan Kore gazetesi. Gang , A.g.e.,s. 96.

¹⁴ Lee, A.g.e. s.108.

cu ve kahraman olarak, o Kore ve Kore'nin kendini içinde bulduğu uluslararası düzene uyum sağlamak ve modernleşmesi konusunda kaygı duyuyordu. O tüm Korelilerin, kadınlar dahil, politik sürece dahil olmalarını ve güçlü ve modern bir Kore kurmalarını istiyordu. Ulusal kimlik ve milli birlik ve egemenlik yanında kadın konuları ikinci derecedeydi. Son yazısı “Kadın Hakları” kadınların acil eğitimine odaklansa da, Seo kadın eğitiminin amacının sadece kadınların kendi aydınlanması değil ulusun aydınlanması olduğu inancındaydı. Tüm bu çabalarının sonucunda Seo sürgüne gitti ve gazetesi 1899 yılında zorla kapatıldı. Bu kısa dönemde Koreli erkekler kadınların gelişmesi için ilgi gösterdiler ve bu dönem pek çok önemli reformcunun ya yer altı dünyası ya da yurtdışında sığınma araması ile sona erdi.

Kore’de Batılılarca ilk okul açılması 1886 yılında Bayan W.T. Scranton’un çabalarının sonucunda gerçekleşmiştir. Oğlu, tıpçı misyoner Dr. W.B. Scranton’un evinde bir üst bürokratin metresine İngilizce öğretmek için işe başlayan Amerikalı bir misyonerdi. Bununla beraber Bayan Scranton’un ilk öğrencisi bu derslere çok uzun devam etmedi. Onun eğitimi altında bulunan diğer öğrenciler yoksul ailelerin öksüzleri veya kız çocuklarıydı. Misyonerler tanımadıkları yabancılar olarak değerlendirildiği için Bayan Scranton bu genç kızların kuşku dolu aileleriyle karşılaştığında onlara bu eğitimin amacının kızlarını iyi bir anne ve iyi bir ev hanımı olmaları için yetiştirmek olduğunu ve onları Batı adetlerine göre değiştirmek niyetinde olmadığını açıklamak zorunda kalmıştı.¹⁵ Scranton’un bu fedakar hizmeti kısa sürede o kadar popülerite kazandı ki bu okula pek çok aile ilgi göstermeye başladı. Bunların arasında en dikkat çekenini, 1887 yılı sonlarında okula kendi güzel el yazısı ile “armut çiçekleri” anlamına gelen *Ehva* adını armağan eden Kraliçe Min idi.

19. yüzyılda misyonerlerin etkisiyle Kore’de bu tarz gelişmeler olurken Avrupa ve Amerika’da da sosyal alanda birçok değişiklikler olmaktaydı. Bu dönem, özellikle kadının konumunu sorguladığı ve bağımsızlığını aradığı dönüm noktası idi.

Reformcu kimliği ile tanınan Abba Goold Woolson 1874’te “...Ben varım, bir eş olarak değil, bir öğretmen olarak değil, bir anne olarak değil, bir öğretmen olarak değil öncelikle kendim için var olmaya hakkı olan bir kadın olarak varım.”¹⁶ tarzındaki açıklaması o dönem için çok cesurca ve yeni bir fikir idi. Woolson, bu tanımlaması ile “modern kadın” tipini ifade etmektedir. Amerikalı kadınlar Woolson’ın bu açıklamasının bilincine varmış ve kendilerini yenilemeye çalışmışlardır.

Avrupa’da İngiltere ve Fransa’da 1880-90’ lı yıllar kadın konusunun en çok tartışıldığı dönemdir. Kadın sorununa en samimi yaklaşan da dönemin yazarları olmuştur. Bunlar arasında Henrik Ibsen’in çalışmaları çok dikkat çekmiştir. Onun,

¹⁵ Hanguk Yosong Yongu, (1999). Uri Yosong Yogsa, Çongnyonsa, s.178.

¹⁶ Marlyn Yalom, (Çev.2 Yelçe. N Domaniç),(2002). Antik Çağlardan Günümüze Evli Kadının Tarihi, Çitlenbik yayınları, İstanbul, s. 279-280.

“ Bir Bebek Evi ” adlı oyunu yeni kadın imajını ifade ediyordu. Kadın eş ve anne olmanın dışında, var olma isteğinin simgesi olmuştur. Fakat eserdeki kahraman Nora, eşlik ve annelik görevlerinden vazgeçtiği ve de geleneksel değerleri hiçe sayıp hareket ettiğinden eleştirilere maruz kalmıştır. Avrupa'nın o dönemki sosyal yapısına göre kadınlar açısından işte bu tarz değişimler olurken Kore kadınları da kendi mevcut yapılarına göre topraklarına giren yabancıların etkisiyle bir takım yeniliklere girişmişlerdir.

Kore'de de 19. yüzyıl sonlarında kadınların eğitimi konusunda daha birçok önemli değişiklikler oldu. Hem yangban (elit) hem de pyongmin (burjuva) sınıfından gelen kadınlar kendileri için eğitim kurumları tesis etmeye başladılar. Yangban sınıfından olanlar, kadınlar için okullar açılması için ya hükümete dilekçe verdiler yahut da kendi mücevher ve kıymetli eşyalarını satarak elde ettikleri paralarla kendi okullarını kurdular ve işlettiler. Bazıları da alt sınıftan gelen kadınlar için mesleki enstitüler ve akşam sınıfları başlattı. Bu okulların hiçbiri misyoner etkisinde kurulmamıştır. Bu nedenle not edilmesi gereken önemli bir husustur. “İlk ayrılıkçı olmayan, Korelilerin kurduğu okul *Sunseong* Kadınlar Okuluydu. Bu okullar temel insan haklarının yanı sıra ulusal vatanseverliği de öğrettiler. Ama bu okulların ömrü fazla uzun sürmedi.”¹⁷

Bir sonraki adım ise kadınlar için sayısız özel okulun ortaya çıkmasıydı. Düşünce şuydu: kadınlar Kore çocuklarının öğretmenleri oldukları için eğitilmeliydiler. Bu okulların çoğu kadın dernekleri tarafından kuruldu. “1907 yılına kadar Seul'de yaklaşık 7000 kayıtlı öğrenci vardı ve 1910 yılına kadar 2250 özel okul vardı.” Aydınlanma döneminde bu okullarda eğitim alan Koreli kadınlar topluma dahil olmak için de çaba sarf ettiler. İşte Myongsun Gim (1896-1951), Gim Vonju (1896-1971), Hyesok Na (1896-1948), Hvasong Bak (1904-1988) gibi Aydınlanma döneminin yetiştirdiği ilk kadın yazarlardır.”¹⁸

Bu on yıl aynı zamanda amacı kadının statüsünü yükseltmek olan pek çok kadın kuruluşunun ortaya çıkışına da tanıklık etti. Bu yeni kuruluşlar, alt sınıfa ait kadınların cehaletiyle mücadele etmek, yaşam biçimlerini iyileştirmek ve cariyelik gibi, kadınların dışarı çıkma ve seyahat etme yasağı gibi, sokağa çıkarken Cangot (başı ve vücudu örten uzunca şal veya eşarp) giymeleri gibi kadını en çok ve en açık biçimde aşağılayan töreleri ortadan kaldırmak için savaştılar. Ülkelerine gelen yabancı kadınların ya da Japonya'ya gittiklerinde karşılaştırdıkları kadınların kıyafetlerini görerek kendi geleneksel kıyafetleri Hanbok'u bir kenara bırakmaya başladılar. Şemsiye ve topuklu ayakkabı kullanmaya başladılar.

Bu kuruluşların çoğunun israftan kaçınma, giysi ve yiyecek konusunda aşırılıktan, lüksten kaçınma, aile reisine saygı ve kadın müteşebbisleri teşvik etme gibi son derece mütevazı reform amaçları vardı. Ama bunlar ne Konfüçyüsçülüğün

¹⁷ Lee, A.g.e. s.109.

¹⁸ A.g.e. s.110.

dayandığı çok temel ataerkil tabanı sorguladılar ne de Kore'deki kadınların sefil koşullarının çoğunu açıkça gözler önüne serdiler. Bu hareketler daha çok güçlü ve modern bir Kore ulusu yaratmada kadın ve erkeğin birbirinin ortağı olduğu evrensel görüşünü yaratmak niyetindeydiler. Örneğin, Cinmyongho adlı kadın derneği (Gelişen ve Harika Toplum) üyeleri '1907 milli borcun ödenmesi seferberliğine katılımı desteklediler. Koreliler bu borcu Japonya'ya boyun eğmelerinin sebeplerinden biri olarak görüyorlardı. Kadınlar Japon işgaline boyun eğmemek için bu borcun ödenmesi için ziynetlerini sattılar ve mutfak masraflarından kısıtılar. Toplanan paranın miktarı küçük de olsa bu, kadın grupların ulus çapında vatanseverlik hareketlerinin lideri olduğunu göstermektedir. Bu gibi çabalarla Koreli kadınlar geleneksel Konfüçyüsçülük çerçevesinin tamamen dışındaki bir şeyden gücünü alan bu öz saygı ve öz güvenle güçlendiler.

1910 yılındaki ilhaktan sonra Japonya, Kore üzerindeki pençesini daha da sıkıttı. 1910 ve 1919 yılları arasındaki karanlık yıllar sırasında (암흑기- *amhukgi* veya "karanlık çağlar") ulusal duyguların açıkça ifadesi gittikçe tehlikeli ve riskli bir hal almaya başladı. Bir zamanlar Kadın Eğitimi Hareketi ulusun kurtuluşu ile yakından ilişkili olduğu halde, 1910'dan sonra bunlar birbirinden ayrıldılar. İronik bir biçimde, Japon hükümeti'nin kadın reformlarına verdiği destek kadın hareketlerine zarar veren zıt bir etki doğurdu. Gelişen yaşamın pek çok alanında kadın haklarını ileri götürdüyse de, bu reformlar Japonya ile sıkı sıkıya ilişkiliydi ve bu nedenle pek çok kimse tarafından sevinçle değil kırgınlıkla karşılandı. Gerçekten de Kore'nin son Coson geçmişinde kadın-erkek ilişkilerine ait eski model yeniden canlandırıldı. Kore kadınları yine eski sistemdeki gibi zor günlerine dönmüşlerdi. Geleneksel Konfüçyüsçü yöntemlerden kadınlar yüzyıllar boyu acı çekmiş olmalarına rağmen bunlar Japonlara karşı direnişin bir sembolü haline geldi. Kadının hayatı iki kat daha zorlaştı. Şimdi kadınlar hem dışarıda çalışıyorlardı hem de geleneksel Kore adetlerini korumak için zorlanıyorlardı. Kadın kuruluşları genelde artık cinsiyet reformundan daha çok ulusal konular üzerine yoğunlaşıyorlardı. 1 Mart 1919'daki Japon karşıtı gösterilerde pek çok Koreli kadının sergilediği kahramanlık onlara kocalarının gözünde yepyeni ve büyük bir saygı kazandırdı. Giseng (erkekleri eğlendiren kadın) bile Japon erkeklere hizmeti reddettiği için ve kendi özel meskeninde ulusal eylemcileri sakladığı için kadınların ve erkeklerin hayranlığını kazandı. Bu gelişmeler ardından kadınların sosyal ve ekonomik durumunu iyileştirmek için daha fazla çabayı getirdi.

Kadınların bu yeni, çift statüsünün sempatisini Koreli erkek yazarlardan biri de Dongin Gim (1900-1951)'dir. İlk hikayelerinden biri olan ve 1925'te yayınlanan "Patates (감자-Gamca) öyküsünde çoğu Koreli kadının kendisinin içinde bulunduğu bu durumun farkına varışını ortaya koymaktadır. Gim, kadın deneyimlerini 20. yüzyıl Kore'sine bir metafor olarak açıkça kullanmıştır fakat bu benzetmeyi zorlayıcı kılmak için hikayesindeki kadın baş kahramanı iyi anlamış ve onun başına gelenlere sempati duymuş olması gerekir. Bu baş kahraman, saygın bir evin kızı olan ve uyuşuk ve sorumsuz bir adamın karısı olmak üzere satılan Boknyo'dur.

Kocasının evi geçindirme konusundaki beceriksizliği yüzünden kız fahişeliğe başlar ve hem kendini hem de kocasını böylelikle geçindirir. Vang isminde düzenli Çinli müşterisi vardır. Bu Çinli çiftçi sonunda kendine uygun bir eş bulur ve ondan vazgeçer. Boknyo bir öfke krizi geçirerek Vang'ı öldürmeye kalkışır fakat bu boğuşmada kendini öldürür. Vang ve Boknyo'nun (Vang'dan, ağzını sıkı tutma karşılığı para alan) kocası eşinin cesedini sessizce ortadan kaldırır ve hikaye sona erer. Bir açıdan hikaye Kore'nin hakları elinden alınan yoksulunun hayatından alınmış gerçekçi bir kesittir. Ama aynı zamanda Kore halkı için de bir metafor oluşturmaktadır, yabancı güçlerle eşit olmayan ilişkilerin içine itilen Kore de yolunu kaybetmiştir.

4. AYDINLANMA DÖNEMİNİN (1894~1910) İLK KADIN YAZARLARI

Coson Döneminde edebiyat da gelişmekteydi ve daha geniş yelpazede bir içerik malzemesini barındırmak için, doğal olarak 17., 18. ve 19. yüzyıla ait pek çok toplumsal değişiklikleri de beraberinde getiren yeni üsluplar üretiyordu. Ancak 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başlarında Kore Edebiyatında meydana gelen büyük değişiklikler, öncelikle Batı ve Batı Edebiyatının etkisine eğilmeden açıklanamaz. Gerçi üçüncü bölümde batının etkisine değinildiği için burada tekrar ele alınmayacaktır. Ancak, Budizm, Konfüçyüsçülük ve Hıristiyanlık Kore'ye devrim niteliğinde değişiklikler getirerek girmiştir, Batı yazını aynı biçimde Kore yarımadasına girerken Kore Edebiyatına da devrimsel bir değişim getirmiştir. Bu sıra dışı ve çok önemli değişimlerin gücü tam anlamıyla ancak Batının etkisiyle açıklanabilir. Geleneksel Doğu Asya dünya düzeninin sonunun gelmesi, Korelilerin günün yeni siyasi ve sosyal sorunlarına devrimsel bir biçimde tepki vermelerini gerektirmişti. Yazarlar, kesinlikle bunun dışında kalmadılar. Koreliler kadın-erkek yalnızca çok çeşitli dünya yazınlarını okumakla kalmıyorlar dönemin yazarları aynı zamanda daha önce yazında hiç bilmedikleri tarzları da deniyorlardı. Onların bu denemelerinin çoğunluğu Japon ve Çin örneklerinin taklitlerinden oluşuyordu fakat şu da bir gerçektir ki, tıpkı yakın doğu ve batı komşuları gibi, Koreliler de gelenekle modernin karışımından oluşan yepyeni bir edebiyat yaratıyorlardı. Aydınlanma Döneminden sonra yeni bir edebiyat anlayışı başlar. Batının edebiyat akımları ve eserleri koreceye çevrilir. Fransız edebiyatından şiirler, Rus edebiyatından romanlar dönemin koreli yazarlarınca tanıtılmış ve batı medeniyeti daha da tanınır hale gelmiştir. Batılılaşma sürecinin etkisiyle edebiyatın içeriği değişime uğramış, roman ve tiyatro gibi türlerde o güne kadar işlenmeyen konular edebiyata girmiştir. Bunlar arasında batılılaşmanın toplum hayatındaki etkileri, kadının toplumdaki konumu, sınıf sistemi gibi konular büyük yer tutar. Kısacası bu dönem, yazarların toplumu bilinçlendirme ve ilerlemesi için edebiyatı araç olarak kullandığı bir dönem olarak da görmek mümkündür.

Aydınlanma döneminin kadınları, iyi bir eğitim için yurt dışına özellikle yakın olmasından ve de batı medeniyetini daha önceden kabul etmesinden dolayı hükümetin desteği ile Japonya'ya gönderiliyordu. Ancak, şu da bir gerçektir ki

eğitimde ve topluma katılımda kadınlara yeni fırsatlar yaratılmasında gelişmeler olmakta idi. Kadın eğitiminin ön plana çıktığı bu dönemde eğitilen kadınlar kalem-lerini de bilgilerini de kullanmak istediler. Bunun ilk örneği Myongsun Gim (1896-1951),¹⁹ ve Hyesok Na (1896-1946)²⁰’dır. Hem ilk kadın yazar olmaları hem de ilk kez bir kadın yazar gözüyle eserlerinde kadın sorununu işlemeleri nedeniyle Kore edebiyat tarihinde yerlerini almışlar ve ilk feminist yazar olarak da hafızalara yer etmişlerdir. Kadınlar açısından gelişmeler olmakla birlikte, erkek egemenliğinin derinlere inen yapısı ve bir çırpıda atılamayan Konfüçyüsçülük Kore toplumunda devam etti. Bağımsız hayat yaşamaya teşebbüs eden kadınlar çoğu kez büyük bir

¹⁹ Myongsun Gim (김명순-1896-1951) 20 Ocak 1896 yılında Kuzey Kore’nin Pyonyang şehrinde doğdu. 1911 yılında Cimmyong Kız lisesinden mezun oldu. 1917 yılında yazmış olduğu 『의심의 소녀 (Şüpheli Kız)』 adlı öyküsü <청춘 (Genlik)> dergisinde yayımlandı. 1919 yılında Yaratma dergisinin üyelerinden olur ve 1919 yılında Harabe Sonrası adlı dergide 『위로 (Teselli)』 adlı eserini yayımladı. 1925 yılında Meil Şinbo gazetesinde muhabir olarak çalıştı. Gim 『Şüpheli Kız』 adlı öyküsünün yayımlanması ile Kore Modern düzyazımın ilk kadın yazarı oldu. Ayrıca 1921 yılında ik şiiri olan 『주로의 화몽 (Sabah Şebneminin Çiçek Rüyası)』 nı yayımladı. Onun bu çalışması keskin bir şekilde eleştiriye maruz kalmıştır. 1925 yılında yazmış olduğu 『생명의 과실(Yaşamın Meyvası)』 ile büyük bir başarı elde etti. Diğer eserlerinden bazıları 『기도 (Dua)』 『꿈 (Rüya)』 『나는 사랑한다 (Seviyorum)』 『탄실이와 주영이 (Tanşiri ve Cuyonggi)』 『처녀의 가는 길 (Gencin Gittiği Yol)』 『모르는 사람 같이 (Tanımadığım Biri Gibi)』 『손님 (Misafir)』 vb.’dir. Gim Kore edebiyat tarihine damgasını vurmuş Dongin Gim’in tarzıyla eser veren “Aydınlanma” döneminin kadın yazarı olarak bilinmektedir. Eserlerinde daha çok yoksulluk temasını işler ve bu tema örgüsü içinde kadının mücadelesini anlatır.

²⁰ HYE SOG NA (나혜석,1896-1948) Ressam, şair, yazar Hyesok Na Kore’nin Gyonggi bölgesi Sovon şehrinde 18 Nisan 1896 yılında doğdu. 1913 yılında Cinmyong Kız Lisesinden mezun oldu ve Tokyo Kadın Sanat okuluna girdi. Tokyadaki eğitimi sırasında 여자계 (Kadınların dünyası) adlı dergiyi yayımladı. 1918 yılında Kore’ye döndü ve Yongseng ortaokulunda öğretmenlik yaptı. 1921 yılında avukat aynı zamanda bürokrat olan Uyong Gim ile evlendi. Hyesok Na Rusya, Fransa, İngiltere, İtalya ve İspanya ya yolculuklar yaparak sanat galerilerini gezdi. Fransada etkili olan Fauvism tarzındaki resimleri kendisi de başarı ile yapmıştır. 1918 yılında 22 yaşında iken 『경희 (Gyonghıy)』 adlı kısa öyküsünü ve 『광(ışık)』 adlı şiirini Kadın dünyası adlı dergide yayımlar. Üyesi olduğu Pyeho(Harabe)20 adlı edebiyat dergisinde 1921 yılında 『냇물 (Dere)』 ve 『사 (Kumsal)』 adlı şiiri yayımlanır. Daha sonra 1921 yılında Meil Şinbo adlı gazetede 『인형의 가(Bebeğin Evi)』 adlı şiirini yayımlar. Diğer eserleri ise 『원한 (Gücenme)』 , 『현숙 (hyonsuk)』 , 『어머니와 딸 (Anne ve Kızı)』 ve birçok makaleleri ve resimleri bulunmaktadır. Eserlerinde daha çok kadın sorunlarını ele alan Hyesok Na’nın yarattığı kadın karakterleri klasik kore kadınından farklı resmeder. Kadınların eğitim alması gerektiğini ve erkekler gibi kadınlarında tüm herşeyi yapabileceğini savunmuştur.

hayal kırıklığı ile karşılaştılar. Çünkü onlara yardım edecek aileden veya devletten çok az sayıda sosyal destek sistemi mevcuttu. Belirli bir grup kadının başarmak için titizlikle üstünde durduğu değişimleri devrin sıradan Koreli bir kadını veya erkeğinin kabullenme sıkıntısı vardı. Ancak Aydınlanma Döneminin eğitilmiş kadınlarından Myongsun Gim, Hyesok Na, Vonju Gim²¹ (1896-1971) ve Hvasong Bak²² (1904-1988) gibi öncü kadın yazarların hepsi Kore’de kadınların gördüğü muameleye karşı çıktılar ve onların bu konudaki beklentileri kırsal kesimdeki kadınların büyük çoğunluğunun beklentilerinin kesinlikle çok ötesindeydiler. Ancak, yazarlar, hemcinslerini bilinçlendirmek üzere aktif çalışmalarda bulunmuşlardır. Dönemin gazete ve dergilerinde, özellikle de aydınlanma döneminde çıkan kadın dergilerinde Kore kadınlarının aile ve toplumdaki konumu hakkında sayısız yazılar yazmışlar ve tartışmalar yapmışlardır. Bazı savundukları fikirleri yazıya geçirmekle kalmayıp günlük yaşamlarında da uygulamaya çalışmışlardır. Örneğin yukarıda adı geçen yazarlardan en renkli kişiliğe sahip olan ve eserlerinde feministlik derecesinde kadınları savunan yazar Na Hyesok’tur. Ki onun bu davranışı ve düşüncesi dönemin sosyal yapısına uygun olmayıp çok çok üstünde idi. Eşi ile birlikte çıktığı dünya gezisinden sonra Avrupa’da özellikle Fransa’daki kadınların özgürlüklerine imrenmiş ve makalelerinde de belirtmiştir. Dönemin ilk kadın yazarları Kore kadınlarının sorunlarına değinirken kimi zaman bazı kesimlerin sert eleştirilerine maruz kalsalarda dönemin erkek yazarlarından çok büyük destek görmüşlerdir. Çünkü dönemin erkek yazarlarının hemen hemen hepsi

²¹ VONCU GİM (김원주,김일엽,1896-1971) İryob Gim olan diğer adı ile de tanınmaktadır. 4 Nisan 1896 yılında Güney Kore doğdu. 1906’ta Cinnampo da bulunan Samcong okulunda hristiyanlık eğitimi aldı ayrıca Ewha kadın okulunda öğrenim gördü. 1920 yılında Modern Kadın adlı dergide 『계시 (Vahiy)』, 『어느 소녀의 사 (Bir Genç Kızın Ölümü)』 adlı hikayesi yayımlandı. Aynı yıl Harabe dergisinin üyesi oldu. 30’lu yaşlarında dünyadan bıkararak kendini Budizme vererek bir tapınağa kapandı ve rahibe oldu. 『단장 (Dancang)』, 『희생 (Fedakarlık)』 『오십전 은화 (Gümüş 50con)』 vb. Eserleri bulunmaktadır. Myongsun Gim ve Hyesok Na gibi Voncu Gim’de Neo-Konfüçyanizmin sosyal yapısına karşı çıkmış ve kadının özgürlüğü için mücadele etmiştir. Eserlerinde daha çok evlilik öncesi flört, eşini seçerek evlenme gibi temalara yer vermiştir.

²² HVASONG BAK (박화성,1904-1988) Hvasong Bak 16 Nisan 1904’te Connam Mokpo’da doğdu.Congmyon Kız Lisesinden 1915 yılında mezun oldu. 1918 yılında Çeoan Devlet okulu ve Asan Devlet okulunda hocalık yaptı.Bak edebiyat sahnesine 1925 yılında yazmış olduğu 『추석 전야 (Çusok Arifesi)』 adlı öyküsü ile başladı. Bu çalışmasında asalak ve sömürücü sınıfın işçi ve köylü sınıfını ezmesini konu alan bir hikayedir. 1926 ta Japonya’ya giderek Japon Kadın Üniversitesi’nde İngiliz Edebiyatı okudu. Dönemin ünlü yazarlarından Gvang Su İ’nin tavsiyesi üzerine 『백화(Zambak)』 ve 『하수도 공사 (Kanalizasyon İnşaatı)』 adlı romanlarını yazdı. 『홍수전후 (Selden Önce ve Selden Sonra)』 adlı çalışmasında yoksul bir ailenin başından geçenleri anlatır. Eserlerinde yoksulluk ve kadın teması ağırlıktadır. Bak 1961 yılında Kore Yazarlar Federasyonu başkanı 1965’te de Kadın Yazarlar grubunun ilk başkanı olur.

toplumun gelişmesinde kadının iyi eğitilmesini şart olarak görmüşlerdir.

Dönemin kadın yazarları tüm eserlerinde kadın sorununa değinmiştir. Myongsun Gim daha çok yoksulluk temasını işler ve bu tema örgüsü içinde kadının mücadelesini anlatır. Hyesok Na, kadınların eğitim alması gerektiğini ve erkekler gibi kadınlarında tüm herşeyi yapabileceğini ve kadının da boşanma hakkına sahip olabileceğini savunmuştur. Voncu Gim ise eserlerinde daha çok evlilik öncesi flört, eşini seçerek evlenme gibi temalara yer vermiştir. Hvasong Bak ise, eserlerinde Japon sömürgeciliği altındaki kadınların çektiği zorlukları anlatmıştır.

SONUÇ

Kore'nin modernleşme ve batılılaşma hareketi Japonya'nın sayesinde ilan edilen Gabo (1894-1896) reformuyla başlar. Yapılan bu reform ülkede her alanda köklü bir değişikliğe sebep olmuştur. Bu döneme Gehoagi yani Aydınlanma dönemi (1876- 1910) adı verilir.

Kore'nin Batılılaşma hareketi diğer ülkelerle kıyaslandığında farklılıklar göze çarpar. İlk olarak, "batılılaşma" Kore'nin kendi iradesi ile değil dış güçlerin etkisiyle gerçekleşmiştir. Japonya Kore'yi sömürge ülkesi olarak düşündüğü için bir takım yenilikler yapmayı gerek görmüş ve bazı durumlarda bu emeline ulaşmak için zor kullanmıştır. İkinci olarak, din faktörüdür. Bu Hristiyan misyonerlerin Kore topraklarında faaliyet göstermelerinden kaynaklanıyor. Dolayısıyla bu tarz batılılaşma hareketi siyasi ve sosyal açıdan pek bir olumlu sonuç getirmemiştir. Ancak, Aydınlanma Dönemi Kore kadınları için bir dönüm noktası olmuştur. Konfüçyanizm inancı ve ataerkil toplum yapısı nedeniyle o dönemde kadınların hakları kısıtlı idi. Gabo reformuyla birlikte eğitim hakkı başta olmak üzere aile içinde ve toplum içinde birçok haklara sahip olmuştur. Kore'nin ilk eğitimli kadınları yani yazarları da eserlerinde tüm kore kadınlarını bilgilendirici eserler vermeye özen göstermişlerdir. Dönemin erkek yazarları da kadın yazarları da kadın haklarını destekleyici eserler vermiştir. Çünkü ülkenin gelişimi için bunun şart olduğunu düşünmüşlerdir.

Ancak Konfüçyüs sisteminin hala günümüz Kore kadının yaşamını önemli ölçüde yönlendirdiği söylenebilir. Güney Kore bugün daha da müreffeh ve kadınlar yüksek ücretli işlere ve belirli liderlik pozisyonlarına daha fazla ulaşabiliyorlar ama yine de pek çok açıdan Kore hala ataerkil-erkek egemen bir toplum olarak varlığını sürdürmektedir. Cuson Döneminde pek çok Koreli erkek bugün bile bir kadının kimliğinin ille de kendi hayatındaki dominant bir erkeğin merkezinde olduğu ve kadının kendi başına gerçek ve önemli bir varlık olamayacağı inancında ısrarlıdır. Bu tutum kadın erkek arasındaki gelir eşitsizlikleri azalırken ve gittikçe daha çok sayıda kadının evi dışında çalışmaya başladığı sırada bile devam etmiştir. Yine de toplumda o dönemde yapılan yenilikler, kadının yerini bulmasında bir basamak olmuştur.

KAYNAKÇA

- Balaman, Ali Rıza. (1998). *Kore Tarihi ve Kültürü*, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir,
- Lee, Younghee. (2002). *Ideology Culture And Han*, Jimoondong publishing company, Seoul,
- Oh, Eunkyung. (2005). *Feminist Eleştiri: 20.yy. Türk ve Kore Romanında Kadın*, Kemal yayınları, Ankara
- Co, Dongil. (2005). *Hanguk Munhagtongsa 5, Ginde Munhak Celgi*, Cişigsanobsa (조동일. (2005). 한국문학통사 5, 근대문학 제1기, 지식산업사)
- Gang, Mangil. (1994). *Goçyo sin Hanguk Ginde Sa, Çangbi*, (강만길.(1994)). 고쳐 쓴 한국 근대사, 창비,
- Gim, Honggyu. (1986). *Hanguk Munhagıy ihe*, Midımsa, (김홍규. (1986). *한국문학의 이해*, 믿음사)
- Gim, Yun Şik-Gim, Ucong. (2005). *Hanguk Hyonde munhagsa (1900-1990)*, Hyondemunhag, (김윤식김 우종. (2005). 한국현대문학사 (1900-1990), 현대문학)

Hanguk Yosong Yongu. (1999). *Uri Yosong Yogsa*, Çongnyonsa, (한국여성연구. (1999). *우리 여성 역사*, 청년사)

Peter, H. Lee. (2003). *A History of Korean Literature*, Combridge University Press,
Pak, Yonggyu. (1996). *Hanguaniro İgnin Coson Vangoşilloğ*, Dillyok, Seoul.
(박영규.(1996). *한권으로 읽는 조선왕조실록*, 들녘, 서울)

Yang, Myonghag. (1999). *Ginde Munhak Çögi Yosong Sosol Yongu*, Ulsandehagyo
Gyoyugdehagvon Sogsa Nonmun, (양명학. (1999). *근대문학 초기
여성소설 연구*, 울산대학교 교육대학원 석사논문,)

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.